

at bage Brød for de Fattige, men den havde fundet, at derved vilde Brødet hverken blive bedre eller billigere, end naar det overlodes Bagerne at besørge det, og deri troer jeg vel, han havde aldeles Ret, men jeg kan ikke indsee, at derved er det Allermindste sagt eller ophøst om min Aaastands Urigtighed. Dermed skal jeg nu lade dette fare og kun lægge et Par Ord til om hvad jeg fremdeles hørte her i Salen. Jeg hørte saaledes en anden æret Rigsdagsmand fra Kjøbenhavn, en boglærd Mand, udvikle, hvorledes det vel paa den ene Side kunde være tvivlsomt, hvorledes Domstolene vilde afgjøre dette Spørgsmaal om Bagerens Ret til Erstatning, men at det dog paa den anden Side forekom ham klart, at naar man vilde læse rigtigt og uden alle Kunstner holde sig til Ordenses simple og rette Betydning, som jeg havde troet, at Domstolene netop vilde, at da kunde der ikke være Spørgsmaal om, at de jo havde denne Ret. Da jeg oftere har erfaret, at de saakaldte latinse Jurister og jeg ikke ret forstaae hinanden, hvilket maaskee nærmest kommer af det Forskjellige i Tungemaal, saa undrede det mig heller ikke, at jeg ikke ret forstod ham, men, saavidt jeg kunde forstaae, saa var dog Alt, hvad han udviklede, bygget paa visse Ord i Forordninger og Placater, som vare udkomne i ordentlig Lovsform, og jeg mener nu, at dersom det var det, som skulde afgjøre Spørgsmaalet alene, saa maatte jo dog vel Ordene i Placaten eller Rescriptet, hvad det hedder, af 1841, have ikke alene samme Vægt som i det andet af 1739, men maatte vel, eftersom jeg troer, det gjælder for Domstolene som den sidste Lovgivningsudtalelse, aldeles ophæve dem. Endelig hørte jeg da ogsaa den fjerde Kjøbenhavnske Rigsdagsmand (Rothe) opstille som det Unsikkeligste, hvad ogsaa den 6te Rigsdagsmand fra samme Sted (Mourier) idag har fastholdt, at der skulde forsøges, om der kunde naaes en Overenskomst mellem Bagerne og Stadens særegne Bestyrelse, om et Slags, om det ikke kunde kaldes Erstatning eller Godtgjørelse, saa dog et Slags Understøttelse til at afvende Tabet for dem ved Overgangen fra den gamle til den nye Tilstand, og hvis Saadant er muligt, følger det af sig selv,

at jeg ogsaa skulde visse det. Men, naar man søger at tale om disse Bagergaarde som dem, det egentlig er, vi have med at bestille, og som have Fordring paa Erstatning eller Godtgjørelse eller Understøttelse, saa at det ikke er Menneffene vi skulle see paa, men det er Gaardene, da veed jeg ingentunde hvad jeg skal sige der til, ikke heller hvorledes nogen Overenskomst skal træffes; (Mourier: Gierne af Bagergaardene) thi foruden at tale om alt Andet, saa mener jeg det blev noksom baade af den høitagede Indenrigsminister og ogsaa af Gierne af Bagergaardene selv fremhævet, at det er jo ingentunde saa, om der ogsaa for Diebliffet var Tale derom, og jeg er vis paa, at det aldrig har været saa, at der i de 50 Bagergaarde, som brugtes til Bageraaringens Drift, har været nær den samme Møring til dem alle, saa at de som Gaarde betragtede virkelig ved det saakaldte Privilegium staae i en saadan Priis, at der kunde være Tale om, at der skulde skee Udjevning, saa at alt, hvad derpaa er bygget, det kan jeg slet ikke forstaae anderledes end som en behagelig Indbildning, som alene skal faae sin Virkelighed ved de respective Gaardnissers, som mulig kunne have fulgt dem fra Begyndelsen.

Udsærling: Det er vigtigt, at vi fra denne Sag saa meget, som muligt, sjerne Betragtninger, som kunne være ubehagelige og krænkende for Noget, og en saadan vilde det være, om man i Almindelighed med Ret kunde sige, at Brødet især i vanskelige Tider havde været væsentligt fordyret derved, at der var et indskrænket Antal Bagergaarde i Byen. Jeg troer, som den ærede 5te Kjøbenhavnske Rigsdagsmand (David) har sagt, at i det mindste i de senere Aar har det ikke været Tilfældet med Rugbrødet, og jeg veed med fuldkommen Visshed, at i den Tid, da Brødet var dyrest, var det fuldt saa dyrt paa flere Steder i Eggen heromkring, som i Kjøbenhavn selv. Det kunde let misforstaaes, naar man siger, at de Penge, som gives for Brødet, gaae i Bagerens Lomme; deraf gaaer kun en meget ringe Deel i den Bagers Lomme, hvorom her er Tale; den største Deel gaaer først i dens Lomme som sælger Kornet til Bagerne, og dernæst i dens Lomme, som producerer Kornet, der-